

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Hout- en Meubileringscollege

Onderzoek bestuur en opleidingen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 28 juni 2018

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder bestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van het Hout - en Meubileringscollege (HMC). We hebben onderzocht of het bestuur op zijn opleidingen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur van het HMC heeft voldoende zicht en grip op de onderwijskwaliteit van de opleidingen. Zo weet het bestuur bij welke opleidingen er risico's zijn. Ook is het bestuur op de hoogte wat bij de opleidingen nog beter kan en beter moet. Feedback van leerlingen, bedrijven en docenten wordt serieus opgepakt. Een voorbeeld hiervan is het verbeterplan beroepspraktijkvorming. We zien dat de onderwijsteams nauw betrokken zijn bij verbeteracties. Het HMC hecht veel waarde aan een goede samenwerking met de beroepspraktijk om de opleidingen zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de praktijk. Daarin verandert namelijk veel. Daartoe worden op alle niveaus in de instelling goede contacten onderhouden met de sectoren waarvoor zij opleiden.

Wat ook goed gaat is de aandacht en interesse voor de mening van de leerlingen. Leerlingen gaven bij alle onderzochte opleidingen aan dat er goed naar ze geluisterd wordt door de docenten.

Wij zijn eveneens positief over het respectvolle, stimulerende en inspirerende schoolklimaat waarin leerlingen en docenten studeren en werken. Ook hebben we tijdens ons onderzoek vastgesteld dat het HMC aandacht heeft voor de professionele ontwikkeling van de medewerkers.

Tot slot heeft het bestuur voldoende zicht op de financiën. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft om goed onderwijs te kunnen geven. Wel vraagt de ontwikkeling van de liquiditeit de continue aandacht van het bestuur.

Bestuur: Stichting Hout- en Meubileringscollege
Bestuursnummer: 40737
BRIN: 02PG

Aantal opleidingen onder bestuur: 20

Totaal aantal studenten: 3769

Opleidingen:

-Meubelstofferder, 93560/25022, Amsterdam

-Verkoopadviseur, 90381/25154, Rotterdam

-Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer, 94592/25019, Rotterdam

-Creatief vakman/ (Ontwerpend meubelmaker), 93686/22068, Amsterdam

Onderzoeksnummer: 294607

Status rapport: Definitief

Wat moet beter?

Wat beter moet zijn de onderwijsresultaten van de opleiding Creatief vakman. Zowel het jaarresultaat, diplomaresultaat als het startersresultaat zijn onder de norm.

Wat kan beter?

Het bewaken en borgen van het proces van examinering en diplomering kan beter. In lijn met de veranderde wet- en regelgeving is de samenstelling van de centrale examencommissie onlangs gewijzigd. Hierdoor moet de verantwoordingslijn tussen de decentrale examencommissies en de centrale examencommissie nader worden uitgewerkt. We hebben gezien dat de commissies dit hebben opgepakt.

De samenwerking in een aantal teams kan beter. In het samenwerken blijven hier en daar kansen liggen om, in het belang van de student, beter op elkaar af te stemmen en elkaar te helpen. Met name het leren van elkaar om 'de vijf rollen van de docent' beter onder de knie te krijgen, kan bijdragen aan een steviger kwaliteitscultuur. Dit laatste geldt met name voor de generieke vakken.

Wat ook beter kan bij een aantal opleidingen is de begeleiding van de leerlingen in de praktijk. Uitgaande van de verbeteractiviteiten van het bpv-verbeterplan hebben alle onderzochte opleidingen stappen gezet bij het beter voorbereiden van de leerlingen op de stages, maar kan het volgen van de ontwikkelingen van de leerlingen op het leerbedrijf hier en daar beter.

Vervolg

De onderwijsresultaten bij één van de onderzochte opleidingen zijn onvoldoende. Wij komen een jaar na het vaststellen van het definitieve onderzoeksrapport terug om te bepalen of de onderwijsresultaten verbeterd zijn.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	9
3.	Resultaten verificatieonderzoek	19
4.	Resultaten onderzoek naar risico's: Creatief vakman (Ontwerpend meubelmaker)	31
	Bijlage 1: Overzicht opleidingen oordelen onderwijsresultaten	41

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft van 9 november 2017 tot en met 15 maart 2018 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij het Hout- en Meubileringscollege. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de opleidingen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn opleidingen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op opleidingsniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Bestuur	
Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	•
FB3 Rechtmatigheid	•

Om Kwaliteitszorg en ambitie te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van een deel van de opleidingen waarvoor het verantwoordelijk is. We onderscheiden binnen dit vierjaarlijks onderzoek op opleidingsniveau verschillende typen onderzoek:

- Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de opleiding.

- Onderzoek naar aanleiding van risico's

We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij opleidingen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden.

- Stelselonderzoek

Om op onderdelen een goed beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit in een sector of over de sectoren heen bepalen wij jaarlijks welke standaard of welke standaarden daarvoor in aanmerking komen. Wij selecteren door middel van een steekproef opleidingen voor deze onderzoeken.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij opleidingen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze opleidingen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende opleidingen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

Opleiding→	Verificatie			Risico	Stelsel	
	1	2	3	4	5	6
Onderwijsproces						
OP1 Onderwijsprogramma				•		
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding				•		
OP3 Didactisch handelen	•	•	•	•		
OP7 Praktijkvorming/Stage / Beroepspraktijkvorming	•	•	•	•		
Examinering en diplomering						
ED1 Kwaliteitsborging examinering en diplomering				•	•	•
ED2 Exameninstrumentarium				•	•	•
ED3 Afname en beoordeling				•	•	•
Schoolklimaat						
SK1 Veiligheid				•		
SK2 Leerklimaat				•		
Onderwijsresultaten						
OR1 Studiesucces				•		
Kwaliteitszorg en ambitie						
KA1 Kwaliteitszorg	•	•	•	•		
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	•	•		
KA3 Verantwoording en dialoog	•	•	•	•		

1/6. Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer, 94592/25019, bol, niveau 4, Rotterdam;

2. Meubelstoffeerder, 25022, bol, niveau 2, locatie Amsterdam;

3. Verkoopadviseur Wonen, 90381/25154, bol, niveau 3, locatie Rotterdam;

4/5. Creatief vakman/(Ontwerpend meubelmaker), 93686/22068, bol, niveau 4, Amsterdam

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met studenten en docenten, teamleiders, examencommissies, directie, bestuur, leerlingenraad, ondernemingsraad en de raad van toezicht. Ook hebben we verschillende lessen en leerbedrijven bezocht. Bij de keuze van de opleidingen hebben we mee laten wegen:

- de spreiding van de opleidingen over de twee locaties;
- de verschillende leerwegen;
- de verschillende niveaus;
- het type onderzoek (verificatie-, risico- en stelselonderzoek).

Bij de opleidingen die we onderzocht hebben in het kader van het verificatieonderzoek, zijn de standaarden Didactisch handelen, Beroepspraktijkvorming, Kwaliteitszorg, Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog onderzocht. We zijn tot die keuze gekomen omdat Didactisch handelen en Beroepspraktijkvorming onderdeel zijn van de beleidsagenda 2017-2021 van het HMC. Zo geeft het bestuur in zijn missie aan dat een optimaal didactisch repertoire van docenten noodzakelijk is om de talentontwikkeling bij de leerlingen te stimuleren. Het onderwerp Beroepspraktijkvorming staat al enige tijd op de agenda van het bestuur omdat studenten en leerbedrijven hebben aangegeven dat hier verbeteringen gewenst zijn. Deze handschoen heeft het bestuur opgepakt en vertaald naar een BPV-verbeterplan. Deze twee speerpunten gelden voor beide locaties van het HMC.

Bij het onderzoek naar de opleiding Creatief vakman zijn alle standaarden onderzocht. De reden hiervoor is dat de onderwijsresultaten van deze opleiding een risico zijn voor de onderwijskwaliteit.

De standaarden Kwaliteitsborging examinering en diplomering, Exameninstrumentarium en Afname en beoordeling zijn onderzocht en beoordeeld bij een steekproef van twee opleidingen in het kader van het stelselonderzoek. Deze steekproef is gecombineerd met het verificatieonderzoek bij de opleiding Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer en met het onderzoek naar risico's bij de opleiding Creatief vakman.

In het kader van het programmatisch handhaven hebben wij bij de opleiding Meubelstofeerder het onderzoek naar voortijdig schoolverlaten uitgevoerd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer op bestuursniveau. De afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de (gecombineerde) verificatieonderzoeken bij Meubelstofeerder, Verkoopadviseur Wonen en Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer. In hoofdstuk 4 zijn de resultaten van het gecombineerde onderzoek bij de opleiding Creatief vakman opgenomen. In hoofdstuk 5 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Examinering en diplomering
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de twee onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de opleidingen en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op opleidingsniveau.

Oordelen op bestuursniveau voor de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het bestuur van het HMC stuurt effectief op het realiseren van de onderwijskwaliteit. Hierbij zien we dat de uitwerking van strategische doelen en thema's terugkomen in de plannen van de opleidingen. Voorbeelden hiervan zijn de thema's 'samenwerken' en 'verbeteren van de bpv'. Uit ons onderzoek blijkt dat het bestuur in beeld heeft wat de kwaliteit van de opleidingen is en wat er goed gaat en beter kan. Dit beeld komt in grote lijnen overeen met ons beeld.

Op basis van interne analyses en de dialoog met de verschillende raden en het beroepenveld bewaakt en verbetert het bestuur de kwaliteit van het onderwijs. Wat ons daarbij opvalt is dat het bestuur steeds actief het gesprek voert met management en medewerkers om vanuit gezamenlijkheid op te trekken. Deze werkwijze van het bestuur illustreert de sturingsfilosofie en vertaalt zich naar de kwaliteitscultuur waarin de kernwaarden 'respect', 'vertrouwen', 'samenwerken', 'nieuwsgierigheid' en 'liefde voor het vak' centraal staan. Tegelijkertijd hebben we geconstateerd dat de kernwaarde 'samenwerken' tussen docenten, meer dan nu het geval is, vorm gegeven kan worden. Zo laten de docenten en teams kansen liggen op het gebied van intercollegiale consultatie.

Wij krijgen uit de gesprekken met de raden het beeld van een actief bestuur dat zich verantwoordt over de onderwijskwaliteit en open staat voor feedback. Ook het geïntegreerde jaarverslag bevestigt dit beeld. De verbinding met de beroepspraktijk is voor het HMC vanzelfsprekend. Deze relatie geven zij vorm door op zowel strategisch, tactisch als operationeel niveau met de beroepspraktijk in gesprek te zijn. Deze dialoog leidt tot een actieve en betrokken bedrijfsadviescommissie, aanwezigheid van praktijkassessoren bij de meeste praktijkexamens, afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven over het onderwijsprogramma. Met deze wijze van samenwerken met het bedrijfsleven biedt het HMC de leerlingen een springplank naar een baan in het steeds veranderende beroepenveld.

Ook de financiële positie van het bestuur is in orde. Het bestuur voldoet aan de onderzochte standaarden op het kwaliteitsgebied Financieel beheer. We zien op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit bij het HMC, maar constateren wel enkele aandachtspunten.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	V		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de opleidingen, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit?

Het bestuur van het HMC heeft voldoende zicht op de onderwijskwaliteit. Zo heeft het bestuur de risico's in beeld en stuurt zij actief op verbeteringen. Uit ons onderzoek blijkt dat het bestuur zich periodiek op de hoogte stelt van de kwaliteit van het onderwijsproces, de onderwijsresultaten, de professionaliteit van de medewerkers en de kwaliteit van de examinering en diplomering. Hiervoor gebruikt het bestuur een formele planningscyclus die op verschillende niveaus is terug te zien. Tevens is er veel informeel overleg waardoor het bestuur tijdig kan bijsturen waar dit nodig is.

Aan de hand van de uitkomsten van vragenlijsten, enquêtes en gesprekken met medewerkers en de beroepspraktijk, analyseert het bestuur waar verbeteringen gewenst zijn. Deze analyses en gesprekken hebben geleid tot actiepunten zoals het terugdringen van het voortijdig schoolverlaten, het bpv-verbeterplan en het inzetten op meer passende begeleiding bij leerlingen. Deze wijze van sturing is zichtbaar op alle niveaus en in de jaarplannen van de onderzochte opleidingen. Zo werken docenten van de locaties Rotterdam en Amsterdam gezamenlijk aan de implementatie van de maatregelen om de beroepspraktijkvorming te verbeteren. Een ander voorbeeld van een overeenkomstig doel is dat er op beide locaties aanpassingen zijn gedaan bij de decentrale examencommissies en de centrale examencommissie om te voldoen aan de nieuwe wet- en regelgeving. Naast instellingsbrede doelen, stimuleert het bestuur alle onderwijsteams om ook verbeteringen door te voeren die gelden voor de eigen opleiding.

Zo is bij het ene team het terugbrengen van de werkdrukbeleving een belangrijk doel, terwijl dit bij een ander team de aandacht uitgaat naar het verbeteren van de kwaliteit van de leermiddelen.

Het bestuur kijkt echter niet alleen naar wat nu 'beter moet of beter zou kunnen', maar kijkt ook vooruit. Zo werkt het bestuur met langere termijn doelen om de opleiding zo goed mogelijk te laten aansluiten op hetgeen de arbeidsmarkt in de toekomst vraagt aan kennis en kunde van de leerlingen van het HMC. Leerlingen kunnen bijvoorbeeld experimenteren in de HMC-labs met nieuwe materialen en technieken. Daarnaast is het HMC een actieve speler binnen diverse branches als het gaat om het bijdragen aan de innovatiekracht van deze sector. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van het Topcentrum Meubelindustrie.

Waar kan het bestuur meer winst behalen?

Ondanks het feit dat het bestuur heeft ingezet op een deugdelijke examinering en diplomering, blijkt de uitwerking hiervan nog aan kracht te kunnen winnen. Tevens hebben de acties ten aanzien van de beoogde samenwerking tussen docenten en teams nog niet bij alle opleidingen het gewenste effect. Uit gesprekken met de teams blijkt dat men meer dan nu het geval is de ruimte kan nemen om van elkaar te leren.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?

Het bestuur van HMC kent een professionele kwaliteitscultuur. We zien een organisatie waarin het bestuur, de directies en de onderwijsteams gezamenlijk werken aan het versterken van de onderwijskwaliteit. Het bestuur stuurt hierbij gericht op draagvlak en betrokkenheid van medewerkers en de beroepspraktijk. Belangrijk fundament van de organisatiecultuur zijn de vijf kernwaarden die beschreven zijn in de nieuwe missie en visie. Deze kernwaarden zijn we voor het overgrote deel tegenkomen tijdens ons onderzoek. We hebben geconstateerd dat zowel leerlingen als docenten het belangrijk vinden om de kernwaarden uit te dragen en te bewaken. Zo zagen we dat in de klas en in de school iedereen respectvol met elkaar omgaat, de passie voor het vak deelt en elkaar benadert vanuit vertrouwen.

De kwaliteitscultuur op het HMC uit zich ook in de mogelijkheden die docenten krijgen om zich te blijven ontwikkelen. Hierbij kan het gaan om individuele scholing, maar ook teamscholing is aan de orde als dit nodig is om leerlingen beter te kunnen begeleiden. Zo nam een team deel aan een training gespreksvaardigheden om leerlingen beter te kunnen begeleiden bij stagnatie in de ontwikkeling. Maar ook worden externe coaches ingezet bij nieuwe docenten.

Het bestuur is betrokken bij de gang van zaken op alle niveaus binnen de instelling; formeel en informeel houdt zij de vinger aan de pols en nodigt zij medewerkers uit om de stem te laten horen. Het bestuur vindt het belangrijk om een transparante dialoog met medewerkers te voeren. Enerzijds om eigenaarschap te stimuleren, anderzijds om ontwikkelingen in de instelling vanuit de teams vorm te laten krijgen. Zo ontwikkelen en implementeren werkgroepen bestaande uit docenten van beide locaties het bpv-verbeterplan.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn opleidingen?

Het bestuur legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en gaat hierover in gesprek. Dit blijkt onder andere uit de wijze waarop het bestuur onafhankelijke tegenspraak organiseert met de ondernemingsraad, de leerlingenraad en de raad van toezicht. Uit de gesprekken met de verschillende raden blijkt dat het bestuur zich proactief opstelt naar deze raden en zeer benaderbaar is. Zo heeft het bestuur de raden actief betrokken bij de herijking van de missie en visie en is de ondernemingsraad erg te spreken over de opname van het thema duurzaam in de beleidsagenda. Dit onderwerp is door de ondernemingsraad voorgedragen en overgenomen als beleidsspeerpunt. Het bestuur informeert de raad van toezicht actief over geconstateerde risico's bij opleidingen. Zo is de raad van toezicht op de hoogte van de te lage rendementen van de opleiding Creatief vakman en wordt zij geïnformeerd over de analyses en verbeteracties die hieruit volgen.

Het bestuur legt extern verantwoording af via onder meer het geïntegreerde jaarverslag. Daarin wordt transparant en evenwichtig het gevoerde beleid verantwoord. In het verslag is te lezen dat het bestuur inzet op instellingsbrede onderwerpen als het terugdringen van voortijdig schoolverlaten en verbetering van de beroepspraktijkvorming. Daarentegen vraagt het jaarverslag van de examencommissie een verbeterlag zodat de inhoud meer passend is bij de werkelijkheid.

Het HMC wil als vakschool de verbindende factor zijn tussen leerlingen, alumni, medewerkers en branches. Het bestuur hecht grote waarde aan de contacten met de beroepspraktijk om aan te kunnen blijven sluiten bij innovaties, maar ook om verbeterpunten snel op te kunnen pakken. Om deze redenen is het HMC als kennis- en expertisecentrum gesprekspartner voor de betrokken branches. Zo organiseren de opleidingen bijeenkomsten voor de beroepspraktijk en voeren zij gesprekken over de aansluiting van het onderwijsprogramma op de benodigde beroepsvaardigheden- en kennis. De jaarlijkse expo- en relatiedag is hiervan een mooi voorbeeld.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het kwaliteitsgebied Financieel beheer op de beoordeling van de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Wij geven in beginsel geen oordeel over financiële doelmatigheid.

De standaarden financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als ‘voldoende’. Het financieel beheer is dan ook beoordeeld als ‘voldoende’.

Financieel beheer	V
	O V
FB1 Continuïteit	•
FB3 Rechtmatigheid	•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de afgelopen en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden ('Indicatie') die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie. Onderstaande tabel is gebaseerd op de gegevens uit het jaarverslag 2016.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose				
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liquiditeit* (current ratio)	< 0,50	2,55	0,95	0,19	0,10	0,11	0,17	0,70	1,60
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,79	0,86	0,84	0,75	0,77	0,85	0,90	0,91
Huisvestingsratio	> 15%	9,7%	11,5%	12,1%	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	8,97%	11,79%	4,53%	2,78%	2,58%	4,85%	4,52%	3,50%

*) *Het kengetal liquiditeit wijkt in 2016 t/m 2019 af van de waarde van het kengetal dat het bestuur presenteert in de jaarstukken 2016. Dit komt door een rubriceringsfout.*

Wij beoordelen de financiële continuïteit als ‘voldoende’. Zoals blijkt uit de tabel is er sprake van waarden die wijzen op een mogelijk financieel risico voor de continuïteit van het onderwijs op de korte of middellange termijn. De liquiditeit zal naar verwachting in de jaren 2017-2019 steeds onder de signaleringswaarde blijven. Hieronder wordt dit nader toegelicht.

De liquiditeit ligt in 2016 onder de signaleringswaarde van de inspectie. Uit de in de jaarverslaggeving 2016 opgenomen meerjarenbegroting blijkt dat de liquiditeit voor de jaren 2017 tot en met 2019 ook onder de signaleringswaarde uitkomt. De begrote daling van de liquiditeit in 2017 is onder meer het gevolg van investeringen (vooral nieuwbouw en herbouw op beide locaties). De investeringen, deels als gevolg van de forse groei van de studentenaantallen, zijn voor een groot deel gefinancierd met eigen middelen. Er is een tijdelijk overbruggingskrediet bij de huisbankier afgesloten, dat in 2017 is verhoogd om de geplande investeringen in 2018 en 2019 te kunnen financieren.

Tijdens het onderzoek hebben we uitvoerig met het bestuur gesproken over de liquiditeitspositie en de verwachte ontwikkelingen in de studentenaantallen, de formatie en de huisvesting. Het bestuur is zich terdege bewust van de lage liquiditeit en stuurt sterk op de uitgaven om ervoor te zorgen dat de liquiditeit in de toekomst weer verhoogd wordt. Het bestuur heeft voorzichtigheidshalve een ruimere kredietfaciliteit afgesloten dan het verwacht nodig te hebben. Daarnaast volgt het bestuur de ontwikkeling van de liquiditeit nauwgezet en verwacht het in de jaren 2018 en 2019 met de kredietfaciliteit aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

De studentenaantallen zijn de afgelopen jaren steeds conform de inschatting van het bestuur gestegen. Hiermee samenhangend is de formatie in de afgelopen jaren ook fors gestegen. In 2017 is de verwachte groei voor het eerst niet gerealiseerd (lagere instroom en meer voortijdige schoolverlaters) en daarom is de studenten- en fte-prognose hierop aangepast. Uit de recent verkregen meerjarenbegroting 2018-2022 blijkt dat er voor de jaren 2017 tot en met 2022 positieve exploitatieresultaten begroot zijn, waardoor de rentabiliteit in deze periode ook positief zal zijn en de liquiditeit weer zal verbeteren.

Wij beoordelen de financiële continuïteit als voldoende en we zullen de financiële positie van het HMC middels het reguliere financiële toezicht volgen. Dit houdt in dat we de jaarstukken 2017 wederom zullen analyseren en daarna zullen bepalen of we de financiële positie gaan onderzoeken. Indien er zich een ernstige verslechtering van de financiële positie voordoet (bijvoorbeeld liquiditeitsproblemen), dan stelt het bestuur ons daarvan op de hoogte.

Kwaliteit continuïteitsparagraaf

In het bestuursverslag 2016 zijn niet alle onderdelen van de continuïteitsparagraaf aangetroffen. Daarnaast kan de kwaliteit van een aantal onderdelen meer in lijn worden gebracht met de vereisten in de bijlage bij artikel 4 van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De continuïteitsparagraaf kan op de volgende onderdelen verbeterd worden:

- In de prognose van het aantal studenten en de personele omvang, is de studentenprognose niet goed te herleiden;
- De majeure investeringen zijn onvoldoende toegelicht in het bestuursverslag. Volgens artikel 4 lid 4 van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO) dienen majeure investeringen (investeringen > 15% van de jaarlijkse baten) een nadere toelichting te bevatten met in ieder geval een beschrijving van de relatie met de strategische doelstellingen, de omvang, het tijdpad, de wijze van financiering, inclusief een duidelijke onderbouwing met analyse van de prognose van de deelnemersaantallen.

Tijdens het onderzoek is dit besproken met het bestuur. Het bestuur heeft toegezegd hier gedegen aandacht aan te besteden in de volgende bestuursverslagen.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel informeren wij bij besturen naar aspecten van doelmatigheid en gaan daarover zo nodig het gesprek aan. Bij HMC kwam het volgende onderwerp aan de orde:

Intern toezicht op doelmatige aanwending van rijksmiddelen

Volgens artikel 9.1.4 van de WEB is het de wettelijke taak van het bevoegd gezag om onafhankelijk en deugdelijk intern toezicht mogelijk te maken. Bevoegdheden die het moet beleggen bij de raad van toezicht zijn onder meer, dat deze toe moet (kunnen) zien op de doelmatigheid van besteding van rijksmiddelen. De raad van toezicht legt verantwoording af over de uitoefening van zijn wettelijke taken en van zijn bevoegdheden in het bestuursverslag. Een verantwoording over het intern toezicht op doelmatigheid, hebben wij niet aangetroffen in het bestuursverslag over 2016. Wij verzoeken de raad van toezicht aandacht te besteden aan de wijze waarop hij invulling geeft aan toezicht op doelmatigheid van de besteding van rijksmiddelen in de bestuursverslagen vanaf 2017. Omdat dit aspect van het interne toezicht op dit moment sectorbreed nog in ontwikkeling is, vinden wij het vooralsnog niet gepast om naast dit verzoek een expliciete herstelopdracht te geven.

Financiële rechtmatigheid

We hebben de financiële rechtmatigheid voor HMC als ‘voldoende’ beoordeeld. Ons oordeel bij deze standaard gaat enerzijds uit van de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Anderzijds speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van financiële rechtmatigheid. Beide aspecten leiden gezamenlijk tot een gewogen oordeel. In het onderzoek bij HMC hebben zich aan ons geen gegevens voorgedaan die een positieve waardering van de financiële rechtmatigheid in de weg staan.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
<p data-bbox="400 674 501 696">Opleidingen</p> <p data-bbox="400 719 687 757">Creatief vakmanschap (Ontwerpend meubelmaker), 93686</p> <p data-bbox="400 775 695 909">Het kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten is onvoldoende, omdat de standaard Studiesucces (OR1) onvoldoende is. * Er wordt niet voldaan aan artikel 7.2.7, eerste lid, en artikel 7.4.8, eerste lid van de WEB.</p>	<p data-bbox="735 719 1023 797">Het bestuur zorgt dat het studiesucces uiterlijk één jaar na vaststelling van dit rapport voldoet aan de wettelijke eisen.</p>	<p data-bbox="1070 719 1358 775">De inspectie voert circa één jaar na het vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>

* Het oordeel over het studiesucces betreft de opleiding binnen de bc-id. Zie bijlage 1 voor het overzicht waaruit blijkt op welke opleidingen dit oordeel van toepassing is.

3. Resultaten verificatieonderzoek

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van het verificatieonderzoek bij de opleidingen Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer, 94592/25019, Verkoopadviseur Wonen, 90381/25154 en Meubelstoffeerder, 93560/25022. We onderzochten bij deze opleidingen de volgende standaarden uit ons waarderingskader:

- Didactisch handelen (OP3)
- Beroepspraktijkvorming (OP7)
- Kwaliteitszorg (KA1)
- Kwaliteitscultuur (KA2)
- Verantwoording en dialoog (KA3)

Daarnaast onderzochten we bij de opleiding Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer het kwaliteitsgebied Examinering in het kader van het toezicht op het stelsel. De opleiding Meubelstoffeerder hebben we geselecteerd voor de uitvoering van het onderzoek naar voortijdig schoolverlaten.

3.1. Ondernemend Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	
OP7 Beroepspraktijkvorming		•	

OP 3 Didactisch handelen: interactie tussen leerlingen en docent

Het didactisch handelen van het docententeam is van voldoende kwaliteit om leerlingen in staat te stellen zich te ontwikkelen. Zo biedt het didactisch proces leerlingen veel ruimte om het maximale uit zichzelf te halen.

Het didactisch model van 'de vijf docentrollen' dat het HMC hanteert, ondersteunt leerlingen bij hun leerproces. De docenten laten merken dat zij de leerlingen zien hetgeen het contact tussen hen bevordert. Tevens is het effect hiervan dat leerlingen gemotiveerd zijn vragen te stellen als zij bepaalde leerstof niet begrijpen.

Tijdens onze lesbezoeken hebben we ook gezien dat de docenten de leerinhoud duidelijk afstemmen op de leerdoelen en op het niveau dat behoort bij het kwalificatiedossier. Waar mogelijk zijn deze doelen opgenomen in de digitale leeromgeving van de leerlingen en zo ook goed herkenbaar voor de leerlingen.

Wel zien we ook verschillen tussen de docenten. Het krijgen van de aandacht van de leerlingen en deze vasthouden is voor een aantal docenten een verbeterpunt.

Uit de eigen evaluatie van de opleiding blijkt dat de afsluiting van de lessen, het bespreken wat de leerlingen geleerd hebben nog aandacht behoeft.

Een ander verschil tussen het lessen zien we terug in de werkvormen bij de generieke vakken met die van de praktijkgerichte vakken. Het valt op dat de leerlingen bij de generieke vakken zich de lesstof veelal individueel achter hun laptop eigen maken. Samenwerkingsvormen en activerende werkvormen zijn minder in de lessen gezien. Leerlingen geven aan dat zij meer leren als er bij de generieke vakken meer verbinding wordt gelegd naar de praktijkvakken. Zo kunnen de lessen versterkt worden door meer praktijkmateriaal in te zetten bij bijvoorbeeld instructie van rekenlessen. Wel geven leerlingen aan dat wat zij leren voldoende aansluit bij wat zij nodig hebben in de beroepspraktijk.

OP 7 Beroepspraktijkvorming: voorbereiding en plaatsing voldoen

De beroepspraktijkvorming op de opleiding is van voldoende basiskwaliteit, maar vraagt op onderdelen om versterking.

Uit de gesprekken met de leerlingen en bpv-bedrijven blijkt dat de voorbereiding op de stage op orde is. De leerlingen krijgen in de studieloopbaanlessen (slb) informatie over de wijze waarop zij een leerbedrijf kunnen uitzoeken en benaderen, passend bij hun eigen leerdoelen. Ook zijn leerlingen en bedrijven over het algemeen tevreden over de plaatsing. Omdat leerlingen nu zelf een bedrijf uitzoeken en benaderen, ervaren bedrijven dat leerlingen gemotiveerd zijn om juist bij hen te willen leren. Voorheen was dit anders omdat de opleiding de leerlingen bij bedrijven plaatsten.

Wat ook op hoofdlijnen op orde is, is het SLB-werkboek dat voor de verschillende leerjaren opdrachten bevat die gericht zijn op de beroepspraktijkvorming. Een voorbeeld hiervan is het pop-werkbladstage waarin de leerlingen hun eigen leerdoelen formuleren.

Wat beter kan is de begeleiding vanuit de school. Dit blijft een punt van aandacht. Zowel leerlingen als bedrijven ervaren de begeleiding als minimaal. Meer bezoek zou leiden tot het beter volgen en begeleiden van de leerlingen in de praktijk, aldus de leerbedrijven waarmee wij gesproken hebben.

Examinering en diplomering	V		
	O	V	G
ED1 Kwaliteitsborging examinering en diplomering		•	
ED2 Exameninstrumentarium		•	
ED3 Afname en beoordeling		•	

ED 1 Kwaliteitsborging examinering en diplomering: kan sterker

De examinering en diplomering beoordelen we als voldoende omdat de lokale examencommissie HMC Rotterdam een deugdelijke examinering en diplomering waarborgt. Wel zien wij risico's.

De commissie is zich bewust van haar taken en verantwoordelijkheid. De commissie treft verschillende voorzieningen om ervoor te zorgen dat de examenprocessen deugdelijk verlopen. Ze ziet op de examinering toe door zowel voor, tijdens als achteraf maatregelen te nemen. Wanneer deze maatregelen worden geoptimaliseerd, kan de borging van een objectieve en betrouwbare examinering worden vergroot. Hieronder lichten we dit toe.

Ten eerste zet de lokale examencommissie in op scholing van constructeurs, vaststellers en schoolassessoren. Dit om de exameninstrumenten zo deugdelijk mogelijk te krijgen en de afname en beoordeling zo goed als mogelijk te laten verlopen. Wat goed gaat is dat jaarlijks binnen de teams overleggen plaatsvinden waarbij het examenproces en de exameninstrumenten worden besproken. Bevindingen uit deze overleggen kunnen leiden tot aanpassingen van processen. Wat beter kan, is dat de afname en beoordeling nog niet in alle gevallen verloopt zoals beoogd en geformuleerd in het examenhandboek en de exameninstrumentaria. Een aantal van deze onvolkomenheden is door de examencommissie zelf ook geconstateerd en heeft geleid tot verbeteracties.

Ook vindt tijdens de afname een steekproefsgewijze bijwoning plaats en na afloop van examens worden steekproefsgewijs enquêtes uitgezet. De geconstateerde bevindingen leiden indien nodig tot verbeteracties. Door eenduidig beleid te formuleren voor bijwoningen en dit toe te passen kan de borgingsfunctie van de examinering worden vergroot.

Steekproefsgewijs controleert de examencommissie de examendossiers op volledigheid. De examencommissie controleert of een examendossier alle examenonderdelen bevat. De inhoudelijke kwaliteitscontrole kan beter.

Wanneer toelichtingen op oordelen kunnen worden vergeleken met oordelen, leidt dit tot een effectievere borging door de examencommissie en een grote betrouwbaarheid van de examinering.

Tot slot rapporteert de centrale examencommissie in het jaarverslag over de kwaliteit van toetsing en examinering en daaraan gekoppelde verbeterpunten.

ED 2 Exameninstrumentarium: voldoet aan de eisen

Het exameninstrumentarium is voldoende. Het instrumentarium sluit aan op de uitstroomeisen en voldoet aan de toetstechnische eisen. De beroepsgerichte examens zijn zelf ontwikkeld en voldoen aan de eisen. De exameninstrumenten voor Engels en de instellingsexamens voor Nederlands zijn zelf ontwikkeld. De examenvormen zijn afgestemd op de exameninhoud en het exameninstrumentarium heeft een passende taakcomplexiteit. Het instrumentarium maakt een evenwichtige waardering mogelijk en de cesuur ligt op het niveau waarop de kandidaat aan de eisen voldoet. Het beoordelingsvoorschrift maakt een objectieve beoordeling mogelijk maar bij sommige generieke examens schrijft het instrument slechts één beoordelaar voor waardoor de betrouwbaarheid van de afname afneemt.

ED 3 Afname en beoordeling: afname generieke examens kan beter

De afname en beoordeling van de examinering is voldoende. Wel merken we op dat de afname en beoordeling van de generieke vakken beter kan.

Wij constateren dat de examens in de meeste gevallen worden uitgevoerd zoals voorgeschreven in het instrumentarium. Het instrumentarium bevat voorschriften om te komen tot een zo betrouwbaar en deskundig mogelijke beoordeling. Hierdoor stellen bij de binnenschoolse beroepsgerichte examens twee examinatoren de beoordeling op: een schoolassessor en beoordelaar vanuit het bedrijfsleven. Ook is de rol van schoolassessor gescheiden van de rol als begeleidende docent. Daarnaast zijn de meeste schoolassessoren en beoordelaars vanuit het bedrijfsleven voor hun taak geschoold. Dit draagt bij aan de betrouwbaarheid van de examinering.

De inrichting van het examen, de planning van de examenperiodes, de beoordelingswijze en de procedure voor beroep en bezwaar zijn tijdig voor deelnemers beschikbaar en voor alle betrokkenen transparant en eenduidig.

Wat beter kan is de afname en beoordeling van diverse examenonderdelen bij Nederlands en Engels. De docent die het onderwijs verzorgt, is tevens de beoordelaar voor de examens.

Er zijn niet bij alle examens maatregelen getroffen voor het realiseren van een objectief oordeel, zoals bijvoorbeeld het op gestructureerde wijze uitvoeren van een steekproefsgewijze tweede beoordeling.

Kwaliteitszorg en ambitie	V		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1 Kwaliteitszorg: een werkend systeem

De opleiding kent een stelsel van kwaliteitszorg en verbetert op basis daarvan het onderwijs.

Er is een samenhang in het gebruik van kwaliteitsinstrumenten en beleidsplannen om doelen op instellingsniveau en opleidingsniveau te realiseren. Zo werkt de opleiding met een jaarplan dat is opgesteld volgens de systematiek van de instelling. We hebben gezien dat het jaarplan afgeleid is van de missie en visie van het HMC en aansluit bij andere plannen in de organisatie. Het team heeft naast de instellingsdoelen eigen doelen beschreven in het teamjaarplan om zo op specifieke onderdelen de kwaliteit te verbeteren.

Om zicht te krijgen en te houden op de onderwijskwaliteit, waaronder het onderwijsproces, gebruikt het team verschillende evaluatie-instrumenten die de instelling beschikbaar stelt.

Ondanks dat het team over voldoende middelen beschikt om de de gerealiseerde onderwijskwaliteit in kaart te brengen, blijkt dat de dagelijkse uitvoering van de kwaliteitszorg onder druk staat. Dit komt onder andere door het feit dat het volgen en bewaken van de afgesproken doelen vooral bij één persoon is belegd. Gevolg hiervan is dat bijvoorbeeld het afleggen van lesbezoeken en het voeren van ontwikkelingsgesprekken met docenten minder plaatsvindt dan dat het opleidingsteam wenselijk vindt. Hierdoor blijven kansen liggen op kwaliteitsverbetering. Deze bevinding van ons werd herkend door de directie. Verbetermaatregelen zijn aangekondigd, maar zijn nog niet gerealiseerd.

KA2 Kwaliteitscultuur: gericht op samenwerking

De opleiding kent een kwaliteitscultuur die zich kenmerkt door een resultaatgerichte aanpak waarbij het team transparant en integer samenwerkt.

De onderwijsinhoud staat centraal in de teamoverleggen. De docenten werken samen in een collegiale en professionele sfeer om de opleiding vorm te geven. Dit is in lijn met wat het HMC nastreeft in de cultuur. De samenwerking zien we ook terug tussen de locaties Amsterdam en Rotterdam en tussen de opleiding en het bedrijfsleven.

Er is voldoende aandacht en ruimte voor professionele ontwikkeling van de docenten. De focus op 'de vijf rollen van de docent' wordt door de docenten hierbij als een nuttig hulpmiddel ervaren. De professionele ontwikkeling wordt op basis van het professionaliseringsplan gefaciliteerd. De docenten zijn erg te spreken over de ruimte die zij ervaren om zich te kunnen scholen. Het personeel kan, indien gewenst, begeleid worden door een externe coach. Momenteel zijn het met name de nieuwe medewerkers die gebruik maken van een externe coach als ondersteuning bij het inwerken.

De kwaliteitscultuur kan verder geprofessionaliseerd worden als de intercollegiale consultatie meer structureel vorm gegeven wordt zodat het leren van elkaar, in het belang van de leerlingen, meer een vaste plek krijgt dan nu het geval is. Het 'leren van elkaar' ter versterking van het onderwijsproces is nu vrijblijvend ingericht en wordt minder benut dan mogelijk is en wenselijk conform het HMC-beleid.

KA3 Verantwoording en dialoog: formeel en informeel

De opleiding legt voldoende intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog.

Leerlingen zeggen dat er op verschillende manieren goed naar hen geluisterd wordt. Zo kunnen zij in enquêtes hun mening geven en zijn er klassevertegenwoordigersoverleggen. De dialoog met de beroepspraktijk ligt van oorsprong al diep verankerd in de opleiding. Het beroepenveld en de vakopleiding vinden elkaar in een continue afstemming. De reden hiervoor is de aankomende vakmensen die kennis en vaardigheden mee te geven die zij nodig hebben in de huidige en toekomstige praktijksituatie. Bpv-bezoeken die de docenten afleggen en de bijeenkomsten met de bedrijfsadviescommissie zijn voorbeelden van deze vormen van afstemming.

Wel kan de interne verantwoording een verbeter slag maken. Zo is er weinig schriftelijke verslaglegging over de voortgang van de verbeterprocessen. Weliswaar worden aandachtspunten in notulen vastgelegd, maar deze bieden weinig houvast om gemaakte afspraken te kunnen volgen en bij te kunnen sturen.

3.2. Meubelstofferder

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	
OP7 Beroepspraktijkvorming		•	

OP 3 Didactisch handelen: aansluiting bij leerling en ambacht

Het didactisch handelen van het docententeam stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.

De opleiding draait grotendeels om een 'kernteam' van drie docenten. Zij verzorgen alle praktijkgerichte vakken, zorgen voor onderlinge afstemming en houden het lesmateriaal actueel. Binnen het grotere team Creatief, waar de opleiding deel van uitmaakt, vindt afstemming plaats met de generieke vakken. Docenten weten elkaar goed te vinden; zij delen kritische signalen van leerlingen over didactisch handelen en handelen hiernaar. Tijdens de bezochte lessen is duidelijk dat de leerling én het ambacht centraal staan. Er is positieve aandacht voor individuele behoeften van leerlingen, zonder dat dit wordt getypeerd als een 'zorgprobleem'. Docenten hebben hoge verwachtingen van leerlingen en door de veilige omgeving voelen leerlingen zich daartoe uitgedaagd.

OP 7 Beroepspraktijkvorming: goed zicht op leerling en bedrijf

De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de beroepspraktijkvorming is doeltreffend.

De opleiding sluit goed aan op de praktijk. De praktijkdocenten kennen de leerbedrijven goed en kunnen daarom passend adviseren bij het tot stand brengen van een juiste match tussen leerling en leerbedrijf. De bpv-begeleider/praktijkdocent is voor de bedrijven en voor de leerlingen makkelijk bereikbaar en reageert oplossingsgericht bij eventuele problemen/vragen. Daarbij blijft het kwalificatiedossier met de vereiste werkprocessen sturend, echter zonder het specifieke karakter van (kleine) praktijkbedrijven te ontkennen.

Er is voor leerlingen een heldere relatie tussen hun leerervaringen op de werkplek en op school. De beoordeling van de beroepspraktijk gebeurt deugdelijk. Het bpv-verbeterplan wordt instellingsbreed uitgevoerd. Ten aanzien van deze opleiding betekent dit een verbetering van de plaatsing van de leerlingen.

Kwaliteitszorg en ambitie	V		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1 Kwaliteitszorg: cyclus wordt doorlopen

De opleiding kent een stelsel van kwaliteitszorg en verbetert op basis daarvan het onderwijs.

Het team doet dit met behulp van een jaarplan dat is opgesteld volgens de systematiek van de instelling. We hebben geconstateerd dat het team zich verantwoordelijk voelt voor de kwaliteit van de opleiding en zich actief inzet om zaken te verbeteren die uit de diverse evaluaties naar voren komen. We hebben gezien dat het team en de teamleider de kernwaarde 'samenwerken' concreet vormgeven bij het realiseren van de gestelde doelen en het bewaken van de voortgang ervan.

Daarnaast vinden er lesbezoeken plaats door de teamleider die besproken en geëvalueerd worden en worden docentenquêtes uitgezet onder studenten.

Zo houden team en teamleider zicht op de realisatie van de doelen uit het jaarplan en houden zij de kwaliteit van het onderwijs in de gaten.

KA2 Kwaliteitscultuur: door inhoud gestuurd

De opleiding kent een kwaliteitscultuur die zich kenmerkt door een resultaatgerichte aanpak waarbij het team transparant en integer samenwerkt. Zo merken we dat de teamleden veel met elkaar in gesprek zijn over de onderwijsinhoud en het studieverloop van de leerlingen.

Zoals in bovenstaande alinea is aangegeven is het team gericht op een goede samenwerking. De docenten en teamleider geven de opleiding in een collegiale en professionele sfeer vorm, waarbij zij gebruik maken van elkaars kwaliteiten. Deze aandacht voor het optimaliseren van de samenwerking is in lijn met de bedoelingen van het bestuur.

De samenwerking zien we ook terug tussen de locaties Amsterdam en Rotterdam en tussen de opleiding en het bedrijfsleven. Er is voldoende aandacht en ruimte voor professionele ontwikkeling van de docenten en de focus op 'de vijf rollen van de docent' wordt hierbij als een nuttig hulpmiddel ervaren.

KA3 Verantwoording en dialoog: vanzelfsprekend

De opleiding legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog.

Een voorbeeld hiervan is dat er diverse momenten op jaarbasis vastgelegd tussen directie en teamleiders en tussen directie en bestuur om verantwoording af te leggen en de voortgang van afgesproken doelen te bespreken.

Ook horen we dat de leerlingen zich gehoord voelen. De docenten, teamleiders en directie zijn geïnteresseerd in hun mening, zowel informeel als formeel, door de klassenvertegenwoordigersoverleggen of de enquêtes die de leerlingen kunnen invullen.

Tevens is er voldoende dialoog met het werkveld, mede door de bpv-bezoeken die de docenten afleggen en de bijeenkomsten met de bedrijfsadviescommissie. Dit leidt er onder andere toe dat de instelling het onderwijs verbindt met de ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

Overige wettelijke vereisten

Registratie en melding van ongeoorloofd verzuim

De procedure van de onderzochte opleiding betreffende de verzuimregistratie en de uitvoering in de praktijk voldoet. De registratie is deugdelijk. De functionarissen zijn goed op de hoogte van de afspraken rondom registratie van verzuim.

Voor de borging van de verzuimregistratie zijn inzichtelijke, actuele en betrouwbare verantwoordingsdata aanwezig waarmee het proces door het management kan worden gevolgd en eventueel worden bijgestuurd. Een positieve ontwikkeling is dat in kader van melding van verzuim zonder geldige reden ook voor studenten van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie de in de Leerplichtwet gestelde grens van 16 uur in vier weken wordt gehanteerd.

Wij kunnen geen oordeel geven ten aanzien van het naleven van de wettelijk voorgeschreven meldingsplicht van verzuim zonder geldige reden van 16 uur gedurende vier opeenvolgende lesweken door leer- of kwalificatieplichtige studenten (artikel 21a, tweede lid, van de Leerplichtwet 1969). Het onderwerp is weliswaar onderzocht, er waren echter geen studenten die voor melding in aanmerking kwamen, zodat niet kan worden vastgesteld of de instelling de geldende termijn hanteert. Gezien de methode van registreren van verzuim hebben wij er echter vertrouwen in dat, indien wettelijke meldingen aan de orde zouden zijn, dit juist en tijdig gebeurt.

Tevens kunnen wij geen oordeel geven ten aanzien van het naleven van de wettelijk voorgeschreven meldingsplicht van verzuim zonder

geldige reden van een aaneengesloten periode van vier weken voor studenten van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie. Het onderwerp is weliswaar onderzocht, er waren echter geen studenten die voor melding in aanmerking kwamen, zodat niet kan worden vastgesteld of de instelling de geldende termijn hanteert. Gezien de methode van registreren van verzuim hebben wij er echter vertrouwen in dat, indien wettelijke meldingen aan de orde zouden zijn, dit juist en tijdig gebeurt.

De opleiding voldoet aan de wettelijke verplichting om in de onderwijsovereenkomst het verzuimbeleid kenbaar te maken. Dit betreft de wettelijke bepaling in artikel 8.1.3f van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB).

3.3. Verkoopadviseur

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	
OP7 Beroepspraktijkvorming		•	

OP3 Didactisch handelen: er is meer afstemming tussen docenten

Het didactisch handelen van docenten stelt de leerlingen in staat tot effectief leren.

De meeste van de door ons bezochte lessen zijn duidelijk van opbouw en structuur. De lessituaties, werkvormen en bijbehorende lesdoelen worden op zo'n manier aangeboden dat het de leerlingen helpt om zich te ontwikkelen tot een beginnend verkoopadviseur. Wij zijn dus positief over de meeste lessen die we gezien hebben, maar we zien ook verschillen tussen de didactische vaardigheden bij de docenten. Zo is de ene docent beter in staat om een actieve leeromgeving te creëren, dan de andere. Het team is zich hiervan bewust en volgt een scholing, gebaseerd op 'de vijf rollen van de docent' om dit te verbeteren.

Dit heeft geleid tot diverse verbeteringen. Zo stemt het team het didactisch handelen beter op elkaar af, ontwerpt gezamenlijke lesactiviteiten en bezoekt elkaars lessen om daar feedback op te geven. Ondanks deze verbeteringen is het team er nog niet. Leerlingen geven aan dat de afstemming tussen docenten en lessen beter kan. De opleiding sluit zo nauw mogelijk aan bij de praktijk, bijvoorbeeld door de inrichting van een leslocatie in een winkelcentrum. Ook worden veel praktijkvoorbeelden van leerlingen benut in de lessen.

OP7 Beroepspraktijkvorming: leerlingen tevreden over hun praktijkvorming

De opleiding draagt voldoende zorg voor de beroepspraktijkvorming (bpv). Dit doet zij onder andere door leerlingen en bedrijven op tijd op de hoogte te brengen van wat er van beide partijen wordt gevraagd en wordt verwacht.

De leerlingen kiezen zelf een stageplek en worden daarbij indien nodig begeleid door hun studieloopbaanbegeleider. Dat doet de opleiding bijvoorbeeld door leerlingen te begeleiden bij het schrijven van de sollicitatiebrieven. De voortgang en de uitvoering van de praktijkopdrachten wordt door zowel de praktijk als de school gevolgd via de uit te voeren opdrachten in het bpv-handboek. De bpv-begeleider bezoekt minimaal één keer per periode de stageplek. Het bpv-verbeterplan is een richtinggevend document waar de opleiding mee werkt. Dit verbeterplan heeft ertoe geleid dat het bpv-werkboek nu, meer dan voorheen, houvast geeft aan leerlingen wat zij moeten leren. Dit komt door de overzichtelijke weergave van wat de leerlingen hebben geleerd in eerdere stage.

Kwaliteitszorg en ambitie	V		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1 Kwaliteitszorg: cyclus wordt doorlopen

De opleiding kent een stelsel van kwaliteitszorg en verbetert op basis daarvan het onderwijs.

Het team doet dit met behulp van een jaarplan dat is opgesteld volgens de systematiek van de instelling. We hebben geconstateerd dat het team zich verantwoordelijk voelt voor de kwaliteit van de opleiding en zich actief inzet om zaken te verbeteren die uit de diverse evaluaties naar voren komen. Hierbij is specifiek aandacht voor de thema's 'didactische kwaliteiten' en 'samenwerking'.

Tevens bezoekt de teamleider lessen die daarna met de docenten besproken en geëvalueerd worden. Ook worden docentenquêtes uitgezet onder studenten. Dit alles maakt dat wij van mening zijn dat het onderwijsteam zicht heeft op de realisatie van de doelen uit het jaarplan en dat het team de kwaliteit van het onderwijs in de gaten houdt.

KA2 Kwaliteitscultuur: gericht op samenwerking

De opleiding kent een kwaliteitscultuur die sterk op de inhoud is gericht.

Na een periode van teamleiderswisselingen en een andere samenstelling van het team richten de docenten de blik naar voren en werken nu meer gemeenschappelijk aan het versterken van een resultaatgerichte cultuur. Er is de wil om van elkaar te leren en om leerdoelen met elkaar te delen. Dit alles met het oog op de belangen van de student. Wat studenten hierbij in positieve zin opvalt is dat de docenten nu beter afstemmen met elkaar en gemaakte afspraken nakomen. Deze verbetering vindt plaats in een collegiale en professionele sfeer en is in lijn met wat het HMC nastreeft in de samenwerkingscultuur.

Er is voldoende aandacht en ruimte voor professionele ontwikkeling van de docenten en de focus op de vijf rollen van de docent wordt hierbij als een nuttig hulpmiddel ervaren. De professionele ontwikkeling wordt op basis van het professionaliseringsplan gefaciliteerd.

KA3 Verantwoording en dialoog: formeel en informeel

De opleiding legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog.

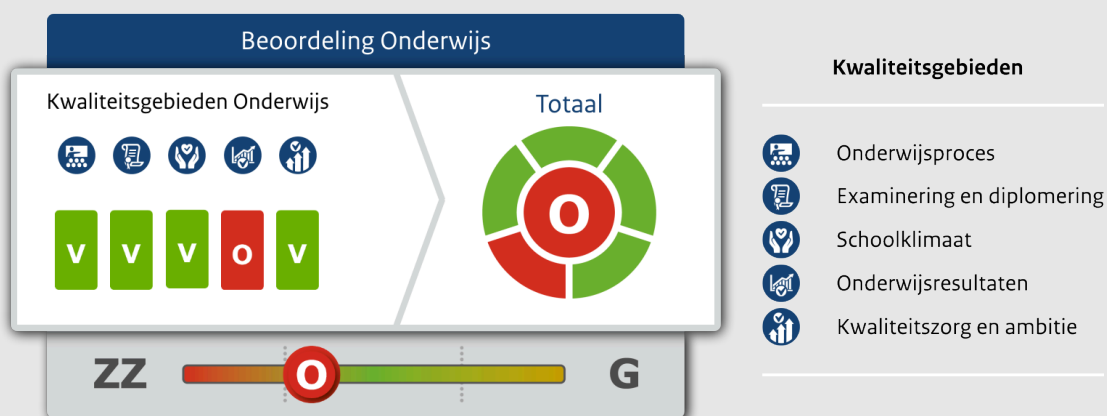
Leerlingen zeggen dat er op verschillende manieren goed naar hen geluisterd wordt. Zo kunnen zij in enquêtes hun mening geven. Daarnaast zijn er klassevertegenwoordigersoverleggen en vindt de opleiding de mening van alumni belangrijk als het gaat om de aansluiting van de opleiding op de arbeidsmarkt. De opleiding zoekt actief de dialoog met het werkveld en de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) om goed te kunnen blijven inspelen op de ontwikkelingen in de sector. Deze dialoog wordt ook vormgegeven door de bpv-bezoeken die de docenten afleggen en de bijeenkomsten met de bedrijfsadviescommissie. Doordat er nu ook les gegeven wordt in een groot woonwinkelcentrum, zijn er eveneens veel informele contactmomenten met het werkveld.

4. Resultaten onderzoek naar risico's: Creatief vakman (Ontwerpend meubelmaker)

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen en de resultaten van het onderzoek bij Creatief vakman (Ontwerpend meubelmaker), 93686 en Creatief vakmanschap, 22068.

De aanleiding voor dit onderzoek is dat de onderwijsresultaten onder de norm zijn. Dit kan een risico voor de onderwijskwaliteit zijn. We onderzochten of dit het geval is. Daarnaast is de opleiding geselecteerd als steekproefopleiding ten behoeve van het stelselonderzoek. Samengevat betekent dit dat wij bij de opleiding Creatief vakman (Ontwerpend meubelmaker) alle kwaliteitsgebieden en standaarden hebben onderzocht.

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek.

Conclusie

Wij beoordelen de opleiding Creatief vakman, niveau 4, als onvoldoende.

De reden hiervoor is dat een kwaliteitsgebied onvoldoende is. Zo zijn de onderwijsresultaten over de afgelopen drie jaar onvoldoende.

De overige kwaliteitsgebieden zijn voldoende en de leerlingen zijn tevreden over het onderwijsprogramma, de begeleiding en de sfeer op school.

4.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	V		
	O	V	G
OP1 Onderwijsprogramma		•	
OP2 Ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen		•	
OP7 Beroepspraktijkvorming		•	

OP1 Onderwijsprogramma: herindeling programma motiveert leerlingen

Het onderwijsprogramma bereidt leerlingen voldoende voor op de beroepspraktijk en de samenleving.

Doordat de onderwijsresultaten al een aantal jaren onvoldoende zijn heeft het team naar oorzaken gezocht en is tot de conclusie gekomen dat een aantal zaken in het onderwijsproces beter konden worden georganiseerd. Zo was de constatering ten aanzien van het onderwijsprogramma het begin van de opleiding te breed was ingestoken waardoor leerlingen zich te weinig konden identificeren met het beroep waarvoor ze gekozen hadden. Tijdens het onderzoek hebben we geconstateerd dat het team duidelijker keuzes in het onderwijsprogramma heeft gemaakt die meer aansluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Zo maken de leerlingen sinds dit jaar bij de start van de opleiding direct een profielkeuze in plaats van aan het einde van het eerste leerjaar. Hierdoor ervaren de leerlingen meer diepgang in de lesstof en in de aangeboden vaardigheden om het vak te leren. Daarnaast stemt de opleiding dit jaar de leerlijnen, de leermiddelen en de keuzedelen beter af op het kwalificatiedossier en betreft zij aanbevelingen vanuit de beroepspraktijk bij de opbouw van het programma. Loopbaan en burgerschap zijn een vast onderdeel in het curriculum.

OP2 Ontwikkeling en begeleiding: verbetermaatregelen leiden tot passende begeleiding

De structuur van de begeleiding is zo opgezet dat het opleidingsteam de ontwikkeling van de leerlingen kan volgen en leerlingen begeleiding kan bieden waar dit nodig is. Naar aanleiding van de analyse van het team ten aanzien van de onvoldoende onderwijsresultaten is de intakeprocedure aangescherpt en de begeleiding verbeterd. De wijze waarop de intakeprocedure nu plaatsvindt biedt de docenten en de studieloopbaanbegeleiders een beter inzicht in de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.

Deze behoeften zijn opgenomen in het leerlingvolgsysteem en in enkele gevallen uitgewerkt in een individueel begeleidingsplan. In een wekelijks overleg tussen de studietoördinator en de teamleider wordt de voortgang van de leerlingen gevolgd. Leerlingen zijn tevreden met het ondersteuningsaanbod van de opleiding. Bij regelmatig verzuim neemt de opleiding contact op met de student en kan er een studieadvies volgen. Door deze verbetermaatregelen heeft de opleiding meer grip op de tussentijdse uitstroom.

Naast deze verbeteringen zien we ook nog een punt van aandacht en dat betreft het volgen van de leerlingen in de praktijk. Contacten tussen de praktijkbegeleiders en de opleiding zijn minimaal. Zowel de praktijkbegeleiders als de leerlingen ervaren het als een gemis dat er weinig communicatie is over de ontwikkeling en daarmee ook de begeleiding van de student.

OP3 Didactisch handelen: didactisch handelen leidt tot talentontwikkeling

Het didactisch handelen stelt leerlingen in voldoende mate in staat om tot leren en tot ontwikkeling te komen. Er is ruimte voor verbetering bij de generieke vakken.

Het HMC gaat uit van het concept 'werkplaatsleren'. Daarnaast is een van de speerpunten van het HMC het stimuleren van talentontwikkeling bij leerlingen. Deze uitgangspunten zijn duidelijk zichtbaar in de vakgerichte lessen waar leerlingen gemotiveerd aan hun vaardigheden en kennis werken. We hebben gezien dat er sprake is van een actieve interactie tussen de docenten en de leerlingen. Docenten zetten de leerlingen aan tot nadenken en dagen ze uit om uit te leggen waarom ze de dingen doen zoals ze ze doen. De leerlingen waarderen deze stimulerende aanpak en de geboden faciliteiten waarmee ze aan hun opdrachten kunnen werken. De verbinding naar leren in de beroepspraktijk is in orde.

In tegenstelling tot de beroepsgerichte vakken kan de opleiding bij de generieke vakken winst boeken door meer gebruik te maken van 'de vijf docentrollen'. Met name kunnen docenten nog stappen zetten bij het krijgen van aandacht en het motiveren van de leerlingen in hun lessen. Daarnaast valt op dat de startfase van enkele lessen ten koste gaat van de effectieve leertijd. Het leerproces verloopt wel in een rustige sfeer waarin de leerlingen zich kunnen concentreren.

OP7 Beroepspraktijkvorming: verantwoordelijkheid bij leerlingen

De kwaliteit van de beroepspraktijkvorming voldoet ten aanzien van de voorbereiding en de uitvoering, maar heeft aandacht waar het de begeleiding van de leerlingen betreft.

Met name het zicht houden op de voortgang van de ontwikkeling van de leerling vraagt verbetering.

Leerlingen en leerbedrijven worden voldoende voorbereid op de beroepspraktijkvorming. Zo ondersteunt de opleiding de leerlingen bij het solliciteren en wordt kritisch gekeken naar een juiste match tussen leerlingen en leerbedrijven. Uit het gesprek met de leerlingen maakten we op dat de leerlingen de stageplekken over het algemeen als leerzaam en uitdagend ervaren.

Leerlingen stellen leerdoelen op voor de stageperiode. De verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelen en activiteiten ligt voornamelijk bij de leerlingen zelf. Dit kan een risico zijn voor leerlingen die moeite hebben om deze verantwoordelijkheid te nemen.

Zoals aangegeven is het zicht op de ontwikkeling van de leerlingen gering. In de meeste gevallen vindt een tussentijdse dan wel eindevaluatie plaats om te bepalen hoe de leerling zich ontwikkeld heeft. Dit blijkt in de praktijk echter niet garant te staan voor een adequate begeleiding. Zo kan het voorkomen dat de opleiding laat in de gaten heeft dat de leerling niet voldoende tot leren kan komen op de stageplek.

Het HMC werkt aan versterking van de beroepspraktijkvorming aan de hand van het bpv-verbeterplan. De effecten van de ingezette ontwikkeltrajecten zijn merkbaar voor wat betreft de voorbereiding op de stage. Waar de opleiding, zoals gezegd, nog niet conform het bpv-verbeterplan acteert is ten aanzien van de begeleiding van de leerlingen in de praktijk. Toch is al een eerste verbetering aangebracht. De begeleiding van de leerlingen in de praktijk en het onderhouden van de daarbij behorende contacten zijn bij één docent ondergebracht in plaats van bij verschillende docenten. Daarnaast organiseert de opleiding een terugkomdag aan het einde van de stageperiode. Echter, dit biedt de opleiding te weinig mogelijkheden om tussentijds te sturen op de beroepspraktijkvorming indien dit nodig is.

4.2. Examinering en diplomering

Examinering en diplomering	V		
	O	V	G
ED1 Kwaliteitsborging examinering en diplomering		•	
ED2 Exameninstrumentarium		•	
ED3 Afname en beoordeling		•	

ED 1 Kwaliteitsborging examinering en diplomering: kan sterker

De examinering en diplomering beoordelen we als voldoende omdat de lokale examencommissie HMC Amsterdam een deugdelijke examinering en diplomering waarborgt. Wel zien wij risico's.

De commissie is zich bewust van haar taken en verantwoordelijkheid. De commissie treft verschillende voorzieningen om ervoor te zorgen dat de examenprocessen deugdelijk verlopen. Ze ziet op de examinering toe door zowel voor, tijdens als achteraf maatregelen te nemen. Wanneer deze maatregelen worden geoptimaliseerd, kan de borging van een objectieve en betrouwbare examinering worden vergroot. Hieronder lichten we dit toe.

Ten eerste zet de lokale examencommissie in op scholing van constructeurs, vaststellers en schoolassessoren. Dit om de exameninstrumenten zo deugdelijk mogelijk te krijgen en de afname en beoordeling zo goed als mogelijk te laten verlopen. Wat goed gaat is dat jaarlijks binnen de teams overleggen plaatsvinden waarbij het examenproces en de exameninstrumenten worden besproken. Bevindingen uit deze overleggen kunnen leiden tot aanpassingen van processen. Wat beter kan, is dat de afname en beoordeling nog niet in alle gevallen verloopt zoals beoogd en geformuleerd in het examenhandboek en de exameninstrumentaria. Een aantal van deze onvolkomenheden is door de examencommissie zelf ook geconstateerd en heeft geleid tot verbeteracties.

Ook vindt tijdens de afname een steekproefsgewijze bijwoning plaats en na afloop van examens worden steekproefsgewijs enquêtes uitgezet. De geconstateerde bevindingen leiden indien nodig tot verbeteracties. Door eenduidig beleid te formuleren voor bijwoningen en dit toe te passen kan de borgingsfunctie van de examinering worden vergroot.

Steekproefsgewijs controleert de examencommissie de examendossiers op volledigheid. De examencommissie controleert of een examendossier alle examenonderdelen bevat. De inhoudelijke

kwaliteitscontrole kan beter. Wanneer toelichtingen op oordelen kunnen worden vergeleken met oordelen, leidt dit tot een effectievere borging door de examencommissie en een grote betrouwbaarheid van de examinering.

Tot slot rapporteert de centrale examencommissie in het jaarverslag over de kwaliteit van toetsing en examinering en daaraan gekoppelde verbeterpunten.

ED 2 Exameninstrumentarium: voldoet aan de eisen

Het exameninstrumentarium is voldoende. Het instrumentarium sluit aan op de uitstroomeisen en voldoet aan de toetstechnische eisen. De beroepsgerichte examens zijn zelf ontwikkeld en voldoen aan de eisen. De rollen en taken van de verschillende betrokkenen bij de examinering kunnen duidelijker beschreven worden in het instrumentarium.

De exameninstrumenten voor Engels en de instellingsexamens voor Nederlands zijn zelf ontwikkeld. De examenvormen zijn afgestemd op de exameninhoud en het exameninstrumentarium heeft een passende taakcomplexiteit. Het instrumentarium maakt een evenwichtige waardering mogelijk en de cesuur ligt op het niveau waarop de kandidaat aan de eisen voldoet. Het beoordelingsvoorschrift maakt een objectieve beoordeling mogelijk maar bij sommige generieke examens schrijft het instrument slechts één beoordelaar voor waardoor de betrouwbaarheid van de afname afneemt.

ED 3 Afname en beoordeling: afname generieke examens kan beter

De afname en beoordeling van de examinering is voldoende. Wel merken we op dat de afname en beoordeling van de generieke vakken beter kan.

Wij constateren dat de examens in de meeste gevallen worden uitgevoerd zoals voorgeschreven in het instrumentarium. Het instrumentarium bevat voorschriften om te komen tot een zo betrouwbaar en deskundig mogelijke beoordeling. Hierdoor stellen bij de binnenschoolse beroepsgerichte examens twee examinatoren de beoordeling op: een schoolassessor en beoordelaar vanuit het bedrijfsleven. Ook is de rol van schoolassessor gescheiden van de rol als begeleidende docent. Daarnaast zijn de meeste schoolassessoren en beoordelaars vanuit het bedrijfsleven voor hun taak geschoold. Dit draagt bij aan de betrouwbaarheid van de examinering.

De inrichting van het examen, de planning van de examenperiodes, de beoordelingswijze en de procedure voor beroep en bezwaar zijn tijdig voor deelnemers beschikbaar en voor alle betrokkenen transparant en eenduidig.

Wat beter kan is de afname en beoordeling van diverse examenonderdelen bij Nederlands en Engels. De docent die het onderwijs verzorgt, is tevens de beoordelaar voor de examens. Er zijn niet bij alle examens maatregelen getroffen voor het realiseren van een objectief oordeel, zoals bijvoorbeeld het op gestructureerde wijze uitvoeren van een steekproefsgewijze tweede beoordeling.

4.3. Schoolklimaat

Schoolklimaat	V		
	O	V	G
SK1 Veiligheid		•	
SK2 Leerklimaat		•	

Het schoolklimaat is voldoende. Leerlingen voelen zich veilig en gerespecteerd. De leerlingen spreken over een open en ontspannen sfeer op de opleiding. Bij eventuele problemen kunnen de leerlingen gemakkelijk terecht bij hun studieloopbaanbegeleider. De leerlingen ervaren de docenten als gemakkelijk benaderbaar en enthousiast.

Ook het leerklimaat op de opleiding is voldoende. Leerlingen krijgen de gelegenheid en de ondersteuning die zij nodig hebben om zich cognitief en sociaal te ontwikkelen. Er is ruimte voor het individu en daarnaast kent de opleiding een sociaal klimaat waarin rekening met elkaar wordt gehouden.

4.4. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O		
	O	V	G
OR1 Studiesucces	•		

De onderwijsresultaten zijn onvoldoende. De instelling behaalt met haar leerlingen resultaten die niet in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De beoordeling is gebaseerd op het driejaarsgemiddelde van de jaren 2013-2014, 2014-2015 en 2015-2016 van Creatief vakman/Ontwerpend meubelmaker, bc-code 294, crebo 93686/22068/25548, niveau 4, bol. Zowel het jaarresultaat van 39,3 procent (norm 68 procent), als het diplomaresultaat van 39,3 procent (norm 70 procent) en het startersresultaat van 81,3 procent (norm 82 procent) zijn onder de norm. Met deze resultaten voldoet de opleiding niet aan de eisen van de artikelen 7.2.7 van de WEB.

Zoals eerder in dit rapport aangegeven heeft de opleiding, op basis van analyses, maatregelen genomen om de onderwijsresultaten te verbeteren. De effecten van deze ingezette maatregelen zijn voornamelijk niet zichtbaar in de onderwijsresultaten. Wel zien we dat het door de instelling aangereikte, jaarresultaat (51,4%) en het diplomaresultaat (52,9%) van het schooljaar 2016-2017 zijn gestegen, in tegendeel tot het startersresultaat (72,3%).

4.5. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	V		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1 Kwaliteitszorg: analyses sturen verbetering van onderwijskwaliteit

De opleiding kent een stelsel van kwaliteitszorg en verbetert op basis daarvan het onderwijs.

De opleiding werkt met een jaarplan dat is opgesteld volgens de systematiek van de instelling. Dit jaarplan is afgeleid van de missie en visie van het HMC en sluit aan bij andere plannen in de organisatie. Het team heeft naast de instellingsdoelen eigen doelen en verbeterpunten beschreven in het teamjaarplan. De doelen en activiteiten van de opleiding zijn mede gebaseerd op analyses die door het team zelf gemaakt worden. Zo betrekken docenten in de analyses hun eigen ervaringen in lessen, gesprekken met leerlingen en de praktijkbegeleiders van de leerbedrijven. Het effect hiervan is dat het team op deze manier direct kan sturen op ongewenste ontwikkelingen.

Door de inzet van verschillende evaluatie-instrumenten heeft de opleiding zicht op de onderwijskwaliteit.

Professionalisering van het onderwijzend personeel is één van de onderdelen om zo de onderwijsresultaten en de kwaliteit te verbeteren.

Leerlingen en docenten worden aangemoedigd om actief bij te dragen de versterking van de opleiding. Zo laat een deel van de docenten zich vrijwillig door leerlingen evalueren. Hierdoor krijgen docenten een beeld terug van hun sterke punten en waar zij zich in kunnen verbeteren.

De kwaliteitszorg kan op onderdelen verbeterd worden. Uit het gesprek met docenten blijkt de behoefte om meer kennis en ervaringen te delen op het gebied van het lesgeven om zo van elkaar te leren. Dit betreft het versterken van de didactische vaardigheden van docenten bij met name de generieke vakken.

KA2 Kwaliteitscultuur: samenwerking vraagt groei

De kwaliteitscultuur van de opleiding is in de basis in orde en vraagt op onderdelen om versterking.

Het team is betrokken bij de uitbouw van de opleiding en bij de verbetering van de opleiding. Dit is in lijn met wat het HMC nastreeft in de cultuur. De samenwerking zien we terug tussen de opleiding en het bedrijfsleven.

Er is voldoende ruimte voor professionele ontwikkeling van de docenten. Zo zet de opleiding in op een 100% lesbevoegdheid van alle docenten dit schooljaar. Daarnaast ontvangen docenten trainingen in gesprekstechnieken om de leerlingen beter te begeleiden en voortijdig uitval te voorkomen.

Aandachtspunten ter versterking van de kernwaarde 'samenwerken' zijn er ook. Het aanspreken van elkaar op het nakomen van afspraken kan volgens de docenten sterker maar het team is daarin al wel gegroeid.

Een ander ontwikkelpunt betreft het eigen didactisch handelen bij de generieke vakken volgens de vijf docentrollen.

KA3 Verantwoording en dialoog: wederzijdse afhankelijkheid versterkt de opleiding

De opleiding legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voert een sterke dialoog met leerbedrijven.

Er vindt een continue interne en externe dialoog plaats. Leerlingen geven aan dat er op verschillende manieren naar hen geluisterd wordt. Zo kunnen zij in enquêtes hun mening geven over verschillende onderdelen als het lesgeven, de bpv en de veiligheid en sfeer op de opleiding.

Ook onderhoudt de vakopleiding contact met het beroepenveld. Dit past in de visie van het bestuur dat het HMC 'als vakschool de verbindende factor tussen leerlingen, alumni, medewerkers en branche' wil zijn. De opleiding en de regionale partners werken nauw samen om het onderwijs continu te verbeteren en te evalueren. Hiertoe organiseert de opleiding bijvoorbeeld mini-conferenties en relatiedagen. Daarnaast heeft de opleiding frequent contact met Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Middels een jaarverslag verantwoordt het bestuur zich naar de interne toezichthouder, de overheid en andere belanghebbenden.

Bijlage 1: Overzicht opleidingen oordelen onderwijsresultaten

Bc-id/opleidingen overzicht

In deze bijlage is per onderzochte opleiding aangegeven welke bc-code of opleidingen betrokken zijn bij het bepalen van de onderwijsresultaten.

Bc-id: 294	Niveau: 4
Crebo:	Opleiding:
93686	Creatief vakman (Ontwerpend meubelmaker)
22068	Creatief vakmanschap
25548	Creatief vakman

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

